

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2

Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332

Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 16/10/2023

Αρ. πρωτ.: 583/291139

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 812/21-9-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Μεικόπουλος** και **Β. Κόκκαλης**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το φαινόμενο Daniel που έπληξε την Περιφέρεια της Θεσσαλίας είχε ως αποτέλεσμα, την δίοδο μεγάλων όγκων νερού και φερτών υλικών στον Παγασητικό Κόλπο και την εξωτερική του Κόλπου Θαλάσσια περιοχή των νομών Λαρίσης και Μαγνησίας. Σχετικά με την εξαλίευση αλιευμάτων και οστράκων για ανθρώπινη κατανάλωση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί συστηματικά από την πρώτη στιγμή, μέσω της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας (Τμήμα Αλιευμάτων, Γάλακτος και Λοιπών Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης) και του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, το φαινόμενο, πραγματοποιώντας ελέγχους με δειγματοληψίες σε όλο το εύρος του Παγασητικού Κόλπου και της λοιπής Θαλάσσιας περιοχής ενδιαφέροντος με στόχο την διασφάλιση, με επιστημονική επάρκεια, της καταλληλότητας των υδάτων.

Συγκεκριμένα, για τις περιοχές παραγωγής ζώντων δίθυρων μαλακίων (όστρακα) που δυνητικά θα μπορούσαν να επηρεαστούν από τον μεγάλο όγκο φερτών υλών του Πηνειού, διενεργούνται έκτακτες δειγματοληψίες σάρκας οστράκων για μικροβιολογική ανάλυση. Σε περίπτωση ύπαρξης προβληματικής περιοχής (υπερβατικά αποτελέσματα), η περιοχή κλείνει και θα ανοίξει μόνον εφόσον πληρούνται οι υγειονομικές απαιτήσεις. Μέχρι σήμερα, έχει απαγορευτεί η εξαλίευση από δύο περιοχές παραγωγής οστράκων, ενώ τα δείγματα από τις υπόλοιπες περιοχές ήταν σε συμμόρφωση με τα νομοθετικά όρια.

Σχετικά με τα αλιεύματα του Παγασητικού Κόλπου, σύμφωνα με την Κτηνιατρική Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ, δεν υπάρχει θέμα κατανάλωσής τους, διότι η σάρκα των ψαριών είναι απαλλαγμένη από μικροοργανισμούς όσο το ψάρι είναι ζωντανό. Ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσης αλιείας και ανησυχίας για την ασφάλεια του τροφίμου.

Επιπλέον, το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) που ανήκει στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, στο πλαίσιο του προγράμματος «Παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης των θαλάσσιων υποπεριοχών της Ελλάδας», σε εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (ΟΠΘΣ, 2008/56/ΕΚ), σύμφωνα με την οποία έχουν καταρτιστεί κριτήρια και μεθοδολογικά πρότυπα 11 Περιγραφέων με σκοπό τον καθορισμό της Καλής Περιβαλλοντικής Κατάστασης (ΚΠΚ) των θαλασσιών υδάτων, βάσει της αναθεώρησης του δικτύου παρακολούθησης (ΦΕΚ Β' 325/1-2-2022), πραγματοποιεί το διάστημα Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 2023 και εξαιτίας της πρόσφατης πλημμύρας στη Θεσσαλία, (Α) προγραμματισμένους και (Β) μη-προγραμματισμένους ελέγχους. Ειδικότερα:

Α) Δειγματοληψίες και αναλύσεις βιολογικών και μη-βιολογικών δειγμάτων : στον «Κλειστό Κόλπο» του Παγασητικού. Στους σταθμούς αυτούς πραγματοποιούνται: Έρευνες για «Ξενικά είδη», άνθηση «καιροσκοπικών μακροφυκών», «Απορρίμματα που εκβράζονται και αποτίθενται στις ακτές», καθώς και «Μικροπλαστικά που εισέρχονται διά της κατάποσης σε δύο είδη ψαριών, τη γόπα (*Boops boops*) και την κουτσομούρα (*Mullus barbatus*)».

Β) Δειγματοληψίες και αναλύσεις δειγμάτων νερού σε τέσσερις (4) παράκτιους σταθμούς, δύο εντός και δύο εκτός του **Παγασητικού Κόλπου**, όπου πραγματοποιούνται: 1) Μετρήσεις θερμοκρασίας, αλατότητας, διαλυμένου οξυγόνου και θολερότητας με ειδικό ποντιζόμενο όργανο (CTD), 2) Συλλογή δειγμάτων νερού από πρότυπα βάθη, π.χ. 0, 10, 30, 40 και στο βυθό, με ειδικές φιάλες δειγματοληψίας, π.χ. τύπου Niskin και ανάλυση στο εργαστήριο για τη μέτρηση των αιωρούμενων σωματιδίων, θρεπτικών αλάτων, χλωροφύλλης και φυτοπλαγκτού, 3) Συλλογή δειγμάτων ζωπλαγκτού με κάθετες σύρσεις ειδικών διχτύων, π.χ. τύπου WP2, 4) Συλλογή νερού για έλεγχο περιστατικών ρύπανσης από βαρέα μέταλλα και πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες (PAHs).

Με την ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης των μετρήσεων που διεξήγαγε στον Παγασητικό Κόλπο (5- 6 Οκτωβρίου 2023) το ΙΝΑΛΕ συμπεραίνει ότι *«εδραιώνεται με την προσθήκη νέων δεδομένων η άποψη ότι, προς το παρόν η επίπτωση των πλημμυρικών φαινομένων είναι στη θολερότητα και τη σκίαση στις βενθικές κοινωνίες. Τα θρεπτικά άλατα είναι σε μικρές ποσότητες καθώς και τα βαρέαμέταλλα σε φυσιολογικά επίπεδα»*. Παράλληλα επισημαίνει ότι δεν βρέθηκαν νεκρά ψάρια και αναφέρεται τόσο στα αποτελέσματα των υποβρυχίων ερευνών που διεξήχθησαν, οι οποίες διεπίστωσαν ότι το φυτοπλαγκτόν, που αποτελεί τροφή των ψαριών βρίσκεται σε φυσιολογικά επίπεδα, καθώς επίσης και στις συγκεντρώσεις οξυγόνου και pH, οι οποίες βρίσκονται σε παρόμοια επίπεδα με αυτές των σταθμών του ΙΝΑΛΕ στο Βόρειο Αιγαίο.

Ειδικότερα, τα συμπεράσματα του ΙΝΑΛΕ έχουν ως εξής:

1. Κατά τη διάρκεια του διήμερου πλόα (5-6 Οκτωβρίου 2023) της ερευνητικής ομάδας του ΙΝΑΛΕ (ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) στον Παγασητικό Κόλπο με αλιευτικό σκάφος δεν παρατηρήθηκαν νεκροί επιπλέοντες ζωικοί οργανισμοί, ενώ ένα ψάρι νεκρό που παρατηρήθηκε ήταν του γλυκού νερού. Αντίθετα, οι υποβρύχιες παρατηρήσεις εντόπισαν πλούσια ιχθυοποθέματα στη στήλη και στο βυθό της θάλασσας και οι μετρήσεις του ζωοπλαγκτού, που αποτελεί τροφή των ψαριών, έδειξαν συνήθη για την εποχή εικόνα.
2. Οι συγκεντρώσεις οξυγόνου και οι τιμές pH στη στήλη του θαλασσινού νερού κινήθηκαν σε φυσιολογικά για την εποχή επίπεδα, παρόμοια με αυτά των σταθμών του Βορείου Αιγαίου.
3. Σε ό,τι αφορά στα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων, μετρήθηκαν χαμηλές συγκεντρώσεις θρεπτικών αλάτων στο θαλασσινό νερό, ακόμη και αμμωνιακών αλάτων κοντά στις ακτές, ενώ οι συγκεντρώσεις χλωροφύλλης ήταν τυπικές παράκτιου οικοσυστήματος.
4. Δεν μετρήθηκαν στη στήλη του νερού και σε ιζήματα συγκεντρώσεις βαρέων μετάλλων που να δείχνουν τοξικές συνθήκες διαβίωσης για τους θαλάσσιους οργανισμούς. Οι αναλύσεις συνεχίζονται και άλλες ουσίες προτεραιότητας και θα ολοκληρωθούν τις επόμενες ημέρες.
5. Παρατηρήθηκε αυξημένη θολερότητα σε σύγκριση με τη θάλασσα του Βορείου Αιγαίου, με το δίσκο του Secchi να είναι εμφανής μέχρι στα 5 έως 7 μέτρα βάθος, αντί των 14-17 μέτρων, την ίδια εποχή, στους σταθμούς του Βορείου Αιγαίου.
6. Αισιόδοξα ήταν τα αποτελέσματα από τα λιβάδια του θαλάσσιου αγγειόσπερμου *Posidonia oceanica* (νηπιотροφείο ψαριών), όπου ακόμη και στα βαθύτερα τμήματα των λιβαδιών που εξετάστηκαν, στα 18-20 μέτρα βάθος, δεν βρέθηκαν νεκρωμένες ή σκεπασμένες με φερτά ιζήματα δεσμίδες. Βεβαίως, όπως αποτυπώθηκε και φωτογραφικά, σε αυτά τα βάθη κυριαρχούσαν ύδατα πράσινης απόχρωσης, γεγονός που δείχνει την έναρξη φαινομένου άνθισης του φυτοπλαγκτού.
7. Μεγάλο τμήμα του λιβαδιού του θαλάσσιου αγγειόσπερμου *Cymodocea nodosa*, στις ακτές των Νέων Παγασών (Αλυκές) είχε σκεπαστεί από φερτά υλικά. Ωστόσο, στις εμφανείς δεσμίδες του, η μέτρηση των φυσιολογικών δεικτών έγκαιρης διάγνωσης καταπόνησης (PI_{total} , F_v/F_m) έδειξαν ύπαρξη δυναμικού επανάκαμψης και αποκατάστασης του λιβαδιού.

Επιπλέον τονίζουμε ότι, το ΥΠΑΑΤ προκειμένου να καλύψει το εισόδημα των αλιέων για τους δύο (2) μήνες από την εμφάνιση του φαινομένου και λόγω των απαγορευτικών συνθηκών για άσκηση αλιευτικής δραστηριότητας εξαιτίας των φερτών υλικών που έχουν σωρευτεί στο Παγασητικό Κόλπο και την ευρύτερη θαλάσσια περιοχή αποφάσισε να στηρίξει οικονομικά τους αλιείς της περιοχής με πρόγραμμα de minimis. Συγκεκριμένα, για την υλοποίηση του συγκεκριμένου προγράμματος προβλέπεται να προκληθεί δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, συνολικού ύψους κατ' ανώτατο όριο 1.489.000 ευρώ για το οικονομικό έτος 2023 και η οποία θα καλυφθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΑΑΤ.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση με το παρόν έγγραφο.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΕΛΕΤΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Υγείας
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
4. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη